

SİRKÜLER (2025'83)

Konu: Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğe İlişkin Uygulama Talimatı.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Hazine ve Kurumsal Operasyonlar Genel Müdürlüğü tarafından 08.12.2025 tarihinde sitesinde yer alan, “Firmaların Yurt Dışı Kaynaklı Dövizlerinin Türk Lirasına Dönüşümünün Desteklenmesi Hakkında Tebliğe İlişkin Uygulama Talimatı”na göre, **döviz kazandırıcı hizmetlere** ilişkin döviz dönüşüm desteği uygulamasında Vergi Resim Harç İstisna Belgesine (VRHİB) haiz şirket/firmalara uygulanacağı yönünde düzenleme yapılmıştır.

Bahse konu uygulama talimatında yapılan düzenlemeler aşağıda özetlenmiştir.

1-Yurt dışı kaynaklı döviz tanımında döviz kazandırıcı hizmetlere ilişkin değişiklik

Uygulama talimatının 3/1- e maddesine göre; Yurt dışı kaynaklı döviz: 11/8/1989 tarihli ve 20249 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında 32 sayılı Kararın 2 nci maddesinin (j) bendinde tanımlanan tüm kıymetli madenlerin ihracından kaynaklananlar hariç olmak üzere firmaların döviz cinsi ihracat gelirleri, yabancılara yurt içinde sunulan hizmetler karşılığında kazanılan döviz tutarları da dahil olmak üzere yurt dışında yerleşiklerden elde ettikleri ve 18/5/2017 tarihli ve 30070 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan İhracat, Transit Ticaret, İhracat Sayılan Satış ve Teslimler ile Döviz Kazandırıcı Hizmet ve Faaliyetlerde Vergi, Resim ve Harç İstisnası Hakkında Tebliğ (İhracat: 2017/4)’in 6 ncı maddesinin üçüncü fıkrasında sayılan ve yurt dışı kaynaklı olan döviz kazandırıcı hizmet gelirlerinden yurda getirdikleri döviz ile serbest bölgede faaliyet gösteren firmaların yurt dışına yaptıkları satışlara ilişkin gelirleri, şeklinde düzenlenmiştir.

2-Vergi Resim Harç İstisna Belgesi (VRHİB)

Uygulama Talimatının 3/1–g maddesine göre döviz desteğinden yararlanmak için; “VRHİB: 2017/4 sayılı Tebliğ kapsamında T.C. Ticaret Bakanlığınca düzenlenen vergi, resim ve harç istisnası belgesini” şeklinde yeni bir tanım eklenmiş, böylece döviz kazandırıcı hizmetlerde sağlanacak desteğin **VRHİB** çerçevesinde yürütülmesinde bu belgenin alınması zorunluluğu getirilmiştir.

3-Döviz kazandırıcı hizmetlerde destek tutarının VRHİB mevcudiyeti halinde uygulanması

Uygulama talimatının 5/1-a maddesine göre; Döviz dönüşüm desteğine ilişkin 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde yapılan değişiklikle, “*firmaların VRHİB’lerinde kayıtlı faaliyet konusu ve tutarıyla sınırlı olmak üzere 13 Ocak 2000 tarih ve 2000/YB-4 sayılı Görünmeyen İşlemler Genelgesinin "A) Döviz Kazandırıcı İşlemler (20. Madde)" başlıklı maddesi kapsamında döviz kazandırıcı hizmet bedeli dövizler*” şeklinde düzenleme yapılmış; böylece **döviz kazandırıcı hizmetlere ilişkin döviz dönüşüm desteği, firmaların VRHİB’lerinde kayıtlı faaliyet konusu ve tutarıyla sınırlandırılmıştır.**

Uygulama talimatının 8/15 inci maddesinde yapılan değişikliğe göre, **döviz kazandırıcı hizmet bedeli dövizlerin destek kapsamında dönüşümü için VRHİB ile faturanın ibrazı** edilmesi gerekmektedir. Eklenen 15 inci fıkra aşağıdadır.

“İhracat bedeli dövizler için gümrük beyannamesi, döviz kazandırıcı hizmet bedeli dövizler için VRHİB ile fatura ve serbest bölgede faaliyet gösteren firmaların yurtdışına yaptıkları satışlara ilişkin dövizler için Serbest Bölge Müdürlüğünce onaylı Serbest Bölge İşlem Formu, aracı bankaya ibraz edilmedikçe döviz dönüşüm desteğinden faydalanılamaz. İbraz edilen ve aracı bankaca kontrol edilen Serbest Bölge İşlem Formu, VRHİB, fatura ve gümrük beyannamesi bilgileri işleme aracılık eden banka nezdinde elektronik ortamda saklanır.”

4-Döviz kazandırıcı hizmet gelirlerine ilişkin VRHİB ve beyan şartı

Uygulama talimatının 8 inci maddesine eklenen 19 uncu fıkraya göre, döviz kazandırıcı hizmet gelirlerine döviz dönüşüm desteği ödenebilmesi için aşağıdaki şartların yerine getirilmesi ve bu belgelerin aracı bankaya ibrazı gerekmektedir:

- Firmaya ait geçerli bir VRHİB’in bulunması,
- Desteğe konu dövizlerin, bu VRHİB’e konu faaliyet ile ilgili faturalardan elde edilmesi,
- Merkez Bankasına satılacak döviz tutarının, VRHİB’de kayıtlı faaliyet tutarını aşmaması,
- Bu koşulların sağlandığına ilişkin firmalar tarafından aracı bankalara yazılı beyan sunulması ve
- Aracı bankalarca bu beyanın gerçeği yansıtmadığının kontrol edilmesi.

5-Bankaların müteselsil sorumluluğu

Aynı maddeye eklenen yirminci fıkraya göre ise, 8 inci maddenin ondördüncü veya ondokuzuncu fıkraları kapsamındaki kontrol yükümlülüklerini yerine getirmeyen aracı bankaların, anılan fıkralar uyarınca yapılan döviz dönüşüm desteği ödemelerine ilişkin doğabilecek tüm zarar ve cezai yaptırımlardan firmalarla birlikte müteselsil sorumlu olduğu hükme bağlanmıştır.

6-Vergi Resim Harç İstisna Belgesi almak için

Firmaların İhracatçı birliklerine talep edilen belgelerle müracaat ederek firma yetkilisini belirlemeleri gerekmektedir. Ticaret Bakanlığının yetkilendirme ile ilgili açıklaması aşağıdadır.

Dahilde İşleme Rejimi (DİR) belgelerine yönelik başvurular 19 Eylül 2022 tarihinden itibaren sadece Destek Yönetim Sistemi (DYS) üzerinden alınacaktır. DYS ye geçişle birlikte mevcut DİR Otomasyon Sisteminde yer alan tüm kullanıcı yetkileri iptal edilecek, DYS üzerindeki yetkilendirmeler esas alınacaktır. **Şirketlerimizin mağduriyet yaşamaması için İhracatçı Birliklerine başvurarak DYS kayıt işlemlerini tamamlaması, kayıtlı olanların ise mevcut kullanıcılarının yetki sürelerini kontrol etmesi önem arz etmektedir.** Geçiş süreci aşağıdaki şekilde tamamlanacak olup, DYS devreye girdikten sonra kullanıcıların DİR uygulamasına yönelik her türlü tespit, öneri ve bildirimlerini dysdahildeisleme@ticaret.gov.tr adresine iletmesi rica olunur yürütülecektir. (Açıklamaya: [T.C. Ticaret Bakanlığı Elektronik İmza Uygulamaları | Duyuru](#) linkinden ulaşabilirsiniz.)

Bu yetkilendirme işlemini takiben VRHİB almak için Ticaret Bakanlığının Destek Yönetim Sistemi üzerinden elektronik ortamda müracaat ederek bahse konu belge alınacaktır. Ticaret Bakanlığının Destek Yönetim Sistemine <https://www.ticaret.gov.tr/destekler/destek-yonetim-sistemi-dys> adresinden erişilebilir. (Direkt Ticaret Bakanlığının VRHİB müracaatını; <https://dys.ticaret.gov.tr/destek-mekanizmalari-ve-bilgi-kaynaklari/vergi-istisna-belgeleri> linkinden yapabilir.)

Ticaret Bakanlığının sitesinde yer alan VRHİB kılavuzuna https://ticaret.gov.tr/data/6015230f13b876581ceee3a0/VRHIB_Kilavuz_DYS_25022024.pdf linkinden ulaşabilirsiniz.

(Bu uygulama talimatı yayımı tarihinde (08.12.2025) yürürlüğe girer.)

Ekte ilettiğimiz söz konusu Uygulama Talimatına aşağıdaki linkten ulaşabilirsiniz.

https://tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/42b92a18-2418-46e3-911c-1cf16f12e8db/D%C3%B6n%C3%BC%C5%9F%C3%BCm%C3%BCn+Desteklenmesi+UT_1332024.pdf?MOD=AJPERES&CACHEID=ROOTWORKSPACE-42b92a18-2418-46e3-911c-1cf16f12e8db-oUZx6IO

Bilgilerinize sunarız.

Saygılarımızla,

TÜRKERLER Bağımsız Denetim
Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.